

Participatieaanpak omgevingsinitiatief tijdelijke huisvesting woningzoekenden, maatschappelijke organisaties en opvang vluchtelingen in Houten Oost

Gegevens

Regievoerder: Gemeente Houten

Samenwerkingspartners: Woonin, COA, Provincie Utrecht, Voedselbank, KrachtFabriek, Doorgeefluik

Adres omgevingsinitiatief*: Houten Oost, thv. Binnenweg/hoek Rietdijk

Participatieroute 3: De route voor initiatieven met veel impact, deel 1 Verkenning.

Op basis van de impactmeter op www.houten.nl/omgevingsinitiatieven is de inschatting dat dit initiatief veel impact op de omgeving heeft. Daar hoort een goede en grondige aanpak van de participatie bij. Het komen tot een akkoord/vergunning voor het plan gebeurt in 2 delen. Deel 1 is de verkenning, deel 2 is de verdere ontwikkeling. Ieder deel vraagt om een eigen participatieaanpak. In dit document beschrijven we deel 1.

Stappenplan en betrekken omgeving bij het initiatief

De samenwerkende partijen hebben een initiatief voor een tijdelijk woonproject voor diverse doelgroepen en de tijdelijke huisvesting van een aantal maatschappelijke organisaties. Door tijdig en op een goede manier belanghebbenden hierover te informeren en bij te betrekken, werken we aan goede onderlinge verhoudingen en een beter initiatief. We gebruiken de gemeentelijke leidraad voor omgevingsinitiatieven bij het opzetten van de participatieaanpak.

Ons participatieproces ziet er samengevat als volgt uit:

- we informeren de directe omgeving, andere belanghebbenden en belangstellenden
- we bieden de mogelijkheid tot meedenken voor de directe omgeving en de betrokken maatschappelijke partners
- we leggen ideeën, wensen, zorgen en opvattingen vast
- we roepen op voor deelname klankbordgroep (inwoners/ondernemers)
- we wegen de verschillende belangen en geven aan waarom we deze belangen wel/niet laten terugkomen in de verdere ontwikkeling
- we informeren de betrokkenen over de uitkomst van het proces in deel 1, de verkenning
- we informeren de betrokkenen over het vervolg (ontwikkeling, deel 2).

1. Waarom met elkaar in gesprek

Wat is het initiatief?

De gemeente Houten is op zoek naar een alternatieve locatie voor het plan wat bedoeld was voor Essenkade 2. In april 2023 besloten de betrokken partijen om de stoppen met de ontwikkeling omdat de businesscase op die plek niet rond te krijgen was.

In mei 2022 stemde de gemeenteraad in met de uitgangspunten voor ontwikkeling van het concept op de locatie Essenkade. Het concept is hetzelfde, maar wel op een andere plek. Het plan is nog steeds om tijdelijke huisvesting te realiseren voor vluchtelingen, spoedzoekers, andere woningzoekenden en een aantal Houtense maatschappelijke organisaties. Hiermee wil de gemeente tijdelijk voorzien in de grote behoefte aan opvangplekken en woningen. Ook biedt het plan een oplossing voor drie maatschappelijke organisaties die hun huidige onderkomens moeten verlaten door woningbouwplannen.

Het plan bestaat nu uit:

- huisvesting van ongeveer 150 mensen in verplaatsbare woonunits voor Houtense spoedzoekers, statushouders, jongeren en andere doelgroepen;
- huisvesting van 175 vluchtelingen in woonunits van het COA;
- huisvesting van drie Houtense maatschappelijke organisaties (Voedselbank, KrachtFabriek, Doorgeefluik)
- tijdelijk gebruik voor maximaal 15 jaar.

Nieuw is dat het plan voor Houten Oost gaat voorzien in de opvang van maximaal 175 asielzoekers. Dat zijn meer mensen dan in het plan voor de Essenkade en het raadsbesluit uit mei 2022. De locatie biedt hiervoor genoeg ruimte.

Met deze uitbreiding kan het college invulling geven aan de Rijksopdracht aan alle gemeenten om de druk op Ter Apel en asielzoekerscentra te verlichten. Op deze manier kan de gemeente in één keer voorzien in die opdracht. En daarmee hoeven we niet telkens te zoeken naar andere en beperkt voorhanden zijnde locaties voor asielopvang.

Wat wordt er anders voor de directe omgeving?

De locatie Houten Oost is al jarenlang weiland. In het gebied staan enkele (voormalige) boerderijen en woonhuizen. Daarnaast grenst het aan het voorzieningsgebied de Kruisboog. Hier zijn onder meer gevestigd: binnen-en buitensportaccommodaties, twee scholen, kerk/moskee, hospice, speelvoorzieningen, kinderopvang, een zwemschool en een aantal ondernemers in de zorg- en medische sector.

Het college van B&W zet zich in om van deze locatie en de gronden eromheen een permanente woningbouwlocatie te maken. Zover is het nog niet. Ondertussen ziet het college vanwege de grote nood aan woningen en opvangplekken voor vluchtelingen kansen voor een tijdelijke woningbouwontwikkeling van Houten Oost. Uitgangspunt hierbij is nog steeds het realiseren van het concept dat op Essenkade was bedacht, maar mét een uitbreiding van de opvang van vluchtelingen van 100 naar 175 mensen. De tijdelijke ontwikkeling is voor 15 jaar zijn en zal permanente ontwikkeling niet in de weg staan.

Er ontstaat een nieuw en tijdelijk woonwijkje waar ongeveer 325 mensen wonen in verplaatsbare woonunits van goede kwaliteit. Het COA heeft eigen accommodaties en geeft begeleiding aan de vluchtelingen. Voor de 150 spoedzoekers komen ongeveer 115 woonunits. Een deel van deze mensen zal ook gebruikmaken van de openbare ruimte en voorzieningen (Kruisboog, school, kinderopvang, winkels) in de directe omgeving en de centra. Daarnaast komen er drie maatschappelijke organisaties. Zij ontvangen bezoekers vanaf (bewoners) en buiten het terrein (inwoners van Houten).

2a. Waarover in gesprek: Wat gaan we vertellen en vragen

We vertellen over het plan (inhoud en proces) op deze locatie en vragen (direct) omwonenden en in de buurt gevestigde ondernemers/organisaties mee te denken in de uitwerking. In deze fase gaat het om een 'Verkenning'. We halen aandachtspunten, tips, zorgen, wensen en opvattingen uit de omgeving (omwonenden, ondernemers/organisaties) en andere betrokkenen op.

De opbrengst van het participatieproces rondom de ontwikkeling op Essenkade 2 is daarbij ook goed bruikbaar. Deels zal deze overeenkomen. Echter, deze plek kent zijn eigen uitdagingen (bijv. verkeer en omgeving). We leggen een aantal inrichtingsschetsen voor om concreet in gesprek te kunnen gaan over de inrichting van deze plek. We nemen hierin het Houtens DNA zoveel mogelijk als uitgangspunt. Ook de verbeelding van Houten Hub wordt gedeeld met de omgeving. Hiermee laten we zien hoe de verschillende onderdelen ruimtelijk, programmatisch en sociaal met elkaar verbonden zijn.

Participanten kunnen hun expertise inbrengen en meedenken in oplossingen en aanpakken. In het participatietraject zal veel aandacht besteedt worden aan het thema veiligheid en integratie. De goede ervaring zoals opgedaan bij andere gemeenten zal worden toegelicht en toegepast bij nadere uitwerking van het plan. Daarnaast zijn belangrijke gespreksthemata: kwaliteit van wonen en de omgeving, het functioneren van de community door verschillende doelgroepen en gebruikers en de inrichting en ontsluiting.

Hoofdvragen:

- Wat vindt u écht belangrijk als dit plan er komt?
- Wat vindt u van de inrichtingsschetsen? Heeft u een voorkeur?

Deelvragen:

- Waar moeten we rekening mee houden bij deze ontwikkeling?
- Welke aanpak, oplossingen ziet u om aan uw zorgen/wensen tegemoet te komen?
- Wat kunt u daar zelf in doen/betekenen?
- Hoe kunnen we van deze locatie een betekenisvolle plek maken voor asielzoekers, spoedzoekers, maatschappelijke organisaties, omliggende bedrijven en omwonenden?
- Wat is daar voor nodig?
- Wat vindt u van de verbeelding? Wat vindt u goed, wat kan er beter, wat kan er niet, wat mist u?
- Wat vindt u van de inrichtingsschetsen? Wat vindt u goed, wat kan er beter, wat kan er niet, wat mist u?
- Voor welke inrichtingsschets heeft u een voorkeur? En waarom?
- Wilt u betrokken worden bij het plan?

In deel 2. van het participatieproces, de 'Ontwikkeling', gaan we verder aan de slag met een concrete uitwerking naar een inrichtingsplan en een plan voor communitybuilding.

2b. De rol van onze gesprekspartners

We laten onze gesprekspartners:

- Meeweten
- Meedenken
- Meewerken

2c. Wat ligt er vast?

De gemeenteraad heeft 10 mei 2022 ingestemd met de uitgangspunten voor ontwikkelen van Essenkade 2. Nu gaat deze locatie niet meer door, maar het concept blijft grotendeels overeind. Het besluit over het concept staat niet meer discussie. We discussiëren niet over het kader. Vertrekpunt is:

- tijdelijk voor 15 jaar
- 100 kansrijke asielzoekers
- huisvesting van maatschappelijke organisaties Voedselbank, Doorgeefluik, Krachtfabriek.
- huisvesting van ongeveer 150 mensen (Houtense spoedzoekers, statushouders, jongeren, arbeidsmigranten)

Bij een keuze van het college van B&W voor 175 asielzoekers wordt afgeweken van het raadsbesluit van 10 mei 2022. De urgentie van een hoger aantal zal gemotiveerd worden in de besluitvorming door B&W en vervolgens de gemeenteraad. De kern hierbij is dat de nood voor opvang hoog is en dat de totale Houtense opgaaf in een keer op deze locatie kan worden ingevuld. Dat voorkomt een zoektocht naar geschikte locaties en langere onzekerheid.

Het óf we aan de slag gaan met het concept staat dus niet meer ter discussie. Wel hoe we het plan letterlijk en figuurlijk gaan inpassen in de omgeving/Houten. De gemeenteraad heeft de kaders/uitgangspunten eerder al vastgesteld. Alleen het aantal op te nemen asielzoekers en de locatie wijken hier nu vanaf. De raad neemt in december a.s. een principebesluit over de locatie en de verhoging van het aantal asielzoekers. Daarna start de R.O. procedure. Dan start participatiefase 2: de verdere ontwikkeling van het plan.

2d. Wat is nog open?

We gaan met de omgeving in gesprek over het hoe en wat, dus de verdere invulling van Houten Oost met tijdelijk wonen en werken en de impact daarvan op de directe omgeving. Er ligt nog veel open voor bespreking. Zie de participatievragen bij 2a. Het uiteindelijke besluit over de totale ontwikkeling ligt bij de Houtense gemeenteraad.

3. Wie zijn onze gesprekspartners?

Welke personen en groepen kunnen meeweten, meedenken, meewerken en meebeslissen?

In deze **verkenningsfase** laten we de volgende groepen:

Meeweten

Participatiedoel: informeren en bewustwording over ontwikkeling en verandering:

Pachter weiland, overige inwoners en geïnteresseerden (uit het eerdere Essenkade proces), voormalige leden klankbordgroep Essenkade, pers, medewerkers gemeente.

Meedenken

Participatiedoel: inventariseren, raadplegen over de ontwikkeling/verandering. Kennis en ervaring aan het plan toevoegen.

Directe omgeving

Direct omwonenden (Rietdijk, Binnenweg, Kruisweg)

Bestuur/huurders volkstuinen, besturen sportorganisaties Kruisboog, overige eigenaren/huurders en ondernemers Kruisboog, bestuur/directie Houtens en Berg en Bosch, Brandweer, Winkelcentrum Dikke Boom, etc.

Omwonenden: bewoners Landen, deel Tuinen (ten noorden van Vijfwal), deel Gilden/Molens/Akkers, Bewonersgroep Molenzoom, Kruisweg.

Maatschappelijke partners:

Overige maatschappelijke partners: Wereldhuis, van Houten&co, Vluchtelingenwerk, basis-en voortgezet onderwijs, kinderopvang, Taalklas, politie, Zorg in Houten, kerken, moskee, Sociaal Team Houten, Sportpunt Houten, sportverenigingen, vrijwilligersinitiatieven, etc.

Overig:

Gebruikers Kruisboog (sporters, etc.), inwonersinitiatief Houten voor Houten.

Meewerken

Participatiedoel: inventariseren, raadplegen, adviseren over de verandering en concreet meewerken in de ontwikkeling.

Projectgroep (gemeente, COA, Woonin, Provincie, Voedselbank, Doorgeefluik en KrachtFabriek), betrokken beleidsmedewerkers, portefeuillehouder(s),

Meebeslissen

College van B&W, gemeenteraad.

De verkennende participatieronde start meteen na het collegebesluit, eind oktober a.s. Deze ronde is nog niet afgelopen als de raad een besluit neemt over de aangepaste kaders (locatie en aantal asielzoekers). Met deze aanpak gaat geen kostbare tijd verloren gezien de benodigde tijd om te komen tot een raadsbesluit.

De opbrengst van de participatie in deze verkenning leggen we vast in een verslag en vormt belangrijke inbreng voor de volgende fase: de ontwikkeling van het plan. Na het raadsbesluit en afronding van de participatie start de formele ruimtelijke procedure en de verdere ontwikkeling. Hiervoor wordt een nieuwe participatieaanpak gemaakt. In deze fase willen we ook weer een klankbordgroep inrichten.

4. Hoe in gesprek: welke informatie -en gespreksvormen zetten we in om in contact te komen?

We kiezen voor persoonlijke, toegankelijke en laagdrempelige insteek in onze participatie en communicatie. Zo kunnen we goed in gesprek over de zorgen, ideeën, oplossingen/aanpak over hoe we van deze locatie een betekenisvolle tijdelijke woon-en werkplek voor de bewoners, gebruikers en de omgeving kunnen maken. We leggen hiermee een basis voor het opbouwen van een goede relatie met de omgeving. Dit is ook belangrijk voor het vervolg (de uitvoering en beheer) van het project.

Met de directe buren gaan we in persoonlijke en vertrouwde sfeer in gesprek in een gezamenlijke bijeenkomst. De verandering is voor hen het meest ingrijpend. Het gaat immers om een ontwikkeling in hun directe voor/achtertuin. Zij worden persoonlijk benaderd via een brief. Ook bieden we na de bijeenkomst de mogelijkheid tot een 'keukentafelgesprek' zodat direct omwonenden in vertrouwde sfeer hun persoonlijke wensen, zorgen, etc met ons kunnen delen.

Voor de omwonenden en andere belangstellenden is er een inloopavond/bijeenkomst. Omwonenden krijgen daarvoor een persoonlijke uitnodiging. De rest van Houten kan het plan lezen via de reguliere gemeentelijke communicatiekanalen en worden uitgenodigd om mee te denken.

Voor omliggende bedrijven en organisaties op de Kruisboog organiseren we een aparte inloopbijeenkomst. Zij worden per brief uitgenodigd.

We leggen vóór deze bijeenkomst persoonlijk contact met de directie van Houtens en de Berg en Boshschool, het bestuur van Delta Sports, Taurus, Handbal/The Dome, Kinderopvang Partou en Winkelcentrum Dikke Boom aan de Odijkseweg.

Verder zetten we het digitale platform 'Houten praat mee' (www.houtenpraatmee.nl) in. Inwoners kunnen ook daar meedenken over het project. We presenteren de inrichtingsschetsen en de verbeelding en vragen om reacties.

Er is ook altijd de mogelijkheid voor een persoonlijk gesprek met de projectleider (fysiek/digitaal).

Overige belangstellende inwoners/organisaties informeren we via de reguliere communicatiekanalen (gemeentepagina, website, sociale media).

Naast de gezamenlijke participatiemomenten zullen er ook veel één op één gesprekken plaatsvinden met bijvoorbeeld maatschappelijke partners, onderwijs en zorg. Dat gebeurt vanwege hun specifieke expertise op bepaalde thema's. We sluiten zoveel mogelijk aan bij de reguliere overlegmomenten van deze partners met de gemeentelijke accounthouders.

Net als bij de Essenkade gaan we een klankbordgroep opzetten voor de verdere uitwerking van het plan. Hieraan kunnen omwonenden en ondernemers en andere belangstellenden deelnemen. In de verkenningsfase doen we een oproep om hieraan mee te doen.

5. Wanneer in gesprek?

De planning is globaal als volgt:

1. B&W besluit 24 oktober/31 oktober
2. Gezamenlijke bijeenkomst voor direct omwonenden: 13 november .
3. Inloopbijeenkomst ondernemers/organisaties: 20 november
4. Inloopavond omwonenden en andere belangstellenden: 27 november
5. Houten Praat mee: ophalen aandachtspunten, zorgen, wensen, reacties op inrichtingsschetsen/verbeelding (ná de inloopbijeenkomsten): na 27 november
6. Rondetafelgesprek 28 of 30 november
7. Bespreking voorstel in gemeenteraad: 12 december
8. Uitwerken opbrengst participatieproces deel 1 Verkenning

De exacte planning met alle acties is uitgewerkt in een communicatiekalender.

6. Wie is de afzender van de communicatie/participatie?

De gemeente voert de regie bij de ontwikkeling van deze locatie. We trekken hierin op met onze samenwerkingspartners COA, Woonin, provincie Utrecht en drie maatschappelijke partners. De gemeente zet haar kanalen in voor de communicatieuitingen. Daarin melden we dat het om een samenwerkingsproject gaat. Onze partners kunnen de berichten ook delen via hun kanalen.

7. Organisatie van de communicatie/participatie

De gemeente Houten is de regievoerder van het project en daarmee de primair aan zet in de communicatie. De inhoud/boodschap van de communicatie, woordvoering en praktische organisatie stemmen we af met onze samenwerkingspartners en verdelen de taken waar nodig.

Locatie project:

Binnenweg/hoek Rietdijk; locatie voor tijdelijke huisvesting woningzoekenden, vluchtelingen en maatschappelijke organisaties.

Omgeving: ca. 1500 adressen:

Ring 1: Direct omwonenden: 18 adressen

Ring 2: Eigenaren/huurders Kruisboog: 42 adressen

Ring 3: Omliggende wijken (Landen, Tuinen ten noorden van vijfwal, deel Gilden, deel Akkers, deel Molens): 1423 adressen